

studentský časopis

LUŠTIVINY

79
1/2022

ROZHOVOR

Ivam Cociña Cociña

PŘEDSTAVENÍ
nových učitelů

EDUCA week

Erasmovský
deníček

Umění ve
městě

Milí čtenáři,

Eliška Košťálová, bývalá šéfredaktorka Luštěnin odmaturovala, a tak jsem tu teď já. Máme už sice po Vánocích, ale doufám, že si i tak rádi v Luštěninách počtete. Nově mají Luštěniny i vlastní stránku na webových stránkách školy, kam se určitě podívejte. Budou tam občas vycházet články, které nenajdete ani v papírovém čísle, nebo zde najdete pokračování článků, které byly moc dlouhé. Takovým případem je třeba rozhovor s panem profesorem Cocinou, jenž v tomto čísle vychází, ale bohužel ne celý. Pokud Vás tedy bude zajímat určitě se na stránky podívejte.

Advent je už sice za námi, ale my pro Vás máme článek o oslavě Adventu a Vánoc v různých končinách světa. V čísle se Vám také představí noví profesori, dozvíte se něco o cikádách, nebo dvouhlavém teleti. Taková kuriozita opravdu existuje, dočtete se o ní a o mnohém jiném v Erasmovském deníčku.

Za celou redakci Vám přeji příjemné čtení,

Adéla Kosková

šéfredaktorka

Adéla Kosková

redakce

Magdaléna Prokešová

Andrea Pospíšilová

Linda Steinerová

Anna Šáfrová, Adéla Tichá

Adéla Hájková

Adéla Podholová

Štěpán Šuma

Sára Vohlídalová

přispěli

Lucie Čechtická

Magdaléna Šlapáková

Anna Horová

Filip Melka

Denisa Kupcová

jazyková korektura

Zbyněk Plocar

grafická úprava

Kryštof Hron

Španělština je
pasem do světa

strany 4 - 7

Čas andventu
a vánoc

strana 11

Erasmovský
deníček

strany 13 - 16

EDUCA WEEK

**EDUCA
WEEK
LIBEREC**

strany 20

Krátke zprávy

strana 23

Umění ve městě

strana 10

Geniální cikády

strana 12

Kdo je
u nás „nový“?

strana 17 - 19

The secret diary of...

strana 21 - 22

Neváhej zkusit DofE

strana 24

Španělština

je pasem do světa

Hace algún tiempo, que podéis ver en los pasillos de nuestra escuela al profesor Santiago Ivam Cociña Cociña, quién enseña español. El profesor es un español nativo y por eso decidimos que vamos a hacer un entrevista con él y le hacemos algunas preguntas interesantes sobre cómo le gusta la República Checa, qué es diferente aquí o qué comida checa le gusta más.

¿De dónde es usted?

Un checo llamado Lev z Rožmitálu recorrió Europa en la Edad Media y llegó hasta el fin del mundo – Finis Terrae (actualmente Fisterra, „Konec sveta“, el pueblo donde, por cierto, nació el inventor del fútbol, Alexandre Campos). Lev quedó asustado cuando delante de sí vio el océano, inmenso, y unas olas gigantes que subían por las rocas. No soy de Fisterra sino de Xove, lo que es un pueblo de unos 3000 habitantes en una región que se llama Galicia, en la costa noroeste de España, en el norte de todo, al lado del Atlántico. Desde la playa, si miras bien, puedes ver Irlanda a lo lejos. Allí el paisaje es muy verde, hay muchos bosques, praderas... claro, porque llueve mucho. Como estamos en la esquina de la península, el tiempo cambia constantemente: llueve, sopla el viento y está nublado 300 días al año. Es un buen lugar para practicar surf... pero complicado para secar la ropa. Creo que está lejos de la imagen típica que los checos tienen de España. Por eso: porque España es muy variada.

¿Por qué usted eligió Liberec?

Porque esa chica (actualmente mi mujer) era de aquí. Me gusta Liberec, no es una ciudad ni grande ni pequeña - creo que yo no podría vivir ni en Praga ni en Madrid-, tiene todo tipo de servicios, está bien comunicada, la naturaleza alrededor es muy bonita... Pero yo nací y me crié en un pueblo, por eso tengo algunos prejuicios sobre las ciudades, en general. Y vuelvo a mi pueblo todos los veranos, y es un lugar con el que me identifico. Pero todo es relativo: viví 18 meses en Sao Paulo, que es una ciudad de ¡22 millones de habitantes!, lo que te da una visión muy diferente del mundo.

Už nějakou dobu můžete na našich školních chodbách potkat pana profesora Santiagu Ivama Cociña Cociña, který vyučuje španělský jazyk. Pan profesor je rodilý Španěl a my jsme se rozhodly, že ho vyzpovídáme, a položily jsme mu pár zajímavých otázek o tom, jak se mu v Česku líbí, co je zde jiné nebo třeba jaké české jídlo má nejraději.

1. Odkud jste?

Čech jménem Lev z Rožmitálu procestoval ve středověku Evropu a došel až na konec světa – Finis Terrae (dnešní Fisterra, doslova „Konec světa“, vesnice, kde se mimochodem narodil vynálezce stolního fotbalu Alexandre Campos). Lev se vyděsil, když před sebou uviděl obrovský oceán a obrovské vlny valící se na skály. Nepocházím přímo z Fisterry, ale z Xove, což je vesnice s asi 3000 obyvateli v regionu zvaném Galicie, na severozápadním pobřeží Španělska, úplně na sever, u Atlantiku. Když se pozorně podíváte, z pláže v dálce uvidíte Irsko. Krajina je tam velmi zelená, je tam spousta lesů, luk a samozřejmě tam hodně prší. Jelikož se nacházíme na rohu poloostrova, počasí se neustále mění: prší, fouká vítr a 300 dní v roce je zataženo. Je to dobré místo na surfování, ale špatně se tam suší prádlo. Myslím, že je to daleko od typické představy Čechů o Španělsku. Španělsko je totiž velmi rozmanité.

Proč jste si vybral právě Liberec?

Protože ta dívka (nyní moje manželka) byla odsud. Liberec se mi líbí, není to ani velké, ani malé město – nemyslím si, že bych mohl žít v Praze nebo Madridu – má všechny druhy služeb, je dobře dostupné, příroda kolem je velmi krásná... Ale já jsem se narodil a vyrostl na vesnici, takže mám vůči městům obecně určité předsudky. Do své vesnice se vracím každé léto a je to místo, se kterým se ztotožňuji. Ale to je všechno relativní: žil jsem 18 měsíců v Sao Paulu, což je město s 22 miliony obyvatel, které vám poskytne zcela jiný pohled na svět.

¿Por qué usted ha decidido ser profesor?

No soy profesor como mi hermana, quien cuando estudiaba en el instituto ya daba clases a chicos más pequeños. Cuando terminé la escuela secundaria yo no sabía qué quería estudiar: era bueno en lenguas, me gustaba escribir. Así que, un poco por accidente, estudié periodismo. Realmente ya colaboraba en la revista del instituto, como vosotras. Como periodista empecé antes, en la escuela primaria. Recuerdo que cuando tenía 9 ó 10 años escribí un artículo sobre la instalación de la megafonía en la iglesia del pueblo, y el presidente de la asociación de padres de la escuela se enfadó muchísimo, porque decía que eso era propaganda, y finalmente tuvo que dimitir. ¡Provoqué un escándalo, sin saberlo! Durante los estudios en la universidad hacía prácticas en varios medios y cuando terminé los estudios pronto empecé a trabajar en una revista seria a nivel regional (política, economía, sociedad, cultura). Allí hacía de todo durante 3 años: periodismo, fotografía, diseño... Fue muy interesante, conocí a mucha gente, pero descubrí que mi carácter no era ideal para esta profesión: yo era (soy) tímido, y los periodistas deben ser comunicativos, comunicadores y caraduras. Llegué a Chequia sin saber checo, así que lo mejor que podía hacer en ese momento en Liberec era dar clases de español. Al principio no fue fácil, tenía problemas para entenderme con la gente, pero había mucha demanda. Tenía sentido, como forma de ganarme la vida. He dado clases particulares, en academias de idiomas, en todos los niveles educativos, en compañías... En 2010 empecé a estudiar español como lengua extranjera en la universidad a distancia, durante dos años. Se puede decir que me gusta lo que hago. Aprendo con los jóvenes, que son personas llenas de energía y con la mente abierta. Y dar clases es una forma de conocer a las personas. Ser profesor, la verdad, no está muy reconocido, ni en España ni en la República Checa. La diferencia es que allí ganan más. Pero los profesores en las escuelas españolas tienen que enfrentarse a situaciones más complicadas que aquí. Finalmente, al ser profesor uno tiene la satisfacción de hacer un importante trabajo social, que es el de educar, y es algo que ni las máquinas ni la inteligencia artificial todavía saben hacer.

¿Cuál es su comida favorita checa ?

Las comidas dulces no: žemlovka y žižky s mákem, ¡puff! Excepto esto, me gusta todo. Los que más me gusta son los bramboráky, pero en el comedor escolar no hay, y mi mujer casi nunca los cocina :(

¿Cómo celebra usted las fiestas por ejemplo - la Navidad, la Pascua?

Algunos de los estudiantes saben –o deberían saber– que en España estas celebraciones son bastante diferentes. Por ejemplo, que los regalos los trae Papá Noel el 25 de diciembre por la mañana o los Reyes Magos el 6 de enero, que el árbol adornado es algo moderno, mientras que el Belén es una tradición, que los españoles celebramos „April“ en medio de la Navidad, que no preparamos dulces en casa sino que compramos „turrón“, que comemos uvas en la Nochevieja, que llevamos ropa interior roja para tener suerte en el amor,

Proč jste se rozhodl stát se učitelem?

Nejsem učitelem jako moje sestra, která už jako studentka na střední škole doučovala mladší děti. Když jsem já maturoval, nevěděl jsem, co chci studovat: šly mi jazyky, rád jsem psal. Tak trochu náhodou jsem si vybral žurnalistiku. Vlastně jsem už přispíval do středoškolského časopisu stejně jako ty. Jako novinář jsem začal dříve, na základní škole. Vzpomínám si, že když mi bylo devět nebo deset let, napsal jsem článek o instalaci veřejného rozhlasu ve vesnickém kostele a předseda sdružení rodičů ve škole se velmi rozzlobil, protože to prý byla propaganda, a nakonec musel odstoupit. Způsobil jsem skandál, aniž bych o tom věděl! Během studia na univerzitě jsem absolvoval stáže v různých médiích a po ukončení studia jsem brzy začal pracovat pro seriózní regionální časopis (politika, ekonomika, společnost, kultura). Tři roky jsem tam dělal všechno: novinářinu, fotografování, design... Bylo to velmi zajímavé, poznal jsem spoustu lidí, ale zjistil jsem, že moje povaha není pro tuto profesi ideální: byl jsem plachý a novináři by měli být komunikativní, sdílní a drzí. Do České republiky jsem přijel bez znalosti češtiny, takže to nejlepší, co jsem v té době mohl v Liberci dělat, bylo učit španělštinu. Zpočátku to nebylo snadné, měl jsem problém porozumět lidem, ale byla po výuce velká poptávka. Mělo to smysl jako způsob obživy. Vedl jsem soukromé lekce v jazykových školách, na všech úrovních vzdělávání, ve firmách... V roce 2010 jsem začal studovat španělštinu jako cizí jazyk na dálkovém studiu, a to po dobu dvou let. Dá se říct, že to, co dělám, mě baví. Učím se s mladými lidmi, kteří jsou plní energie a otevření. A učení je způsob, jak poznat lidi. Být učitelem není ani ve Španělsku, ani v České republice sociálně příliš uznáváno. Rozdíl je v tom, že tam vydělávají více. Učitelé ve španělských školách však musí čelit složitějším situacím než u nás. A konečně, být učitelem vám přináší uspokojení z toho, že děláte důležitou společenskou práci, kterou je vzdělávání, a to je něco, co stroje ani umělá inteligence zatím nedokážou.

aké je vaše oblíbené české jídlo?

Ne sladká jídla: žemlovka a šišky s mákem! Kromě toho mám rád všechno. Nejráději mám bramboráky, ale ve školní jídelně bramboráky nejsou a manželka je skoro nikdy nevaří. :(

Jak slavíte svátky, například Vánoce a Velikonoce?

Někteří studenti vědí – nebo by měli vědět – že ve Španělsku se tyto oslavy konají zcela jinak. Například že dárky nosí Papá Noel 25. prosince ráno nebo Tři králové 6. ledna. Ozdobený stromček je moderní záležitost, zatímco betlém je tradice, že Španělé slaví „April“ uprostřed Vánoc, že doma nepřipravujeme cukroví, ale kupujeme „turrón“, že na Silvestra jíme hrozny, že nosíme červené spodní prádlo, abychom měli štěstí v lásce, že sázíme na největší výhru roku v loterii...

Každopádně obvykle každý rok jezdím na pár dní za rodinou, takže dodržuji české a španělské tradice a snažím se tam jíst hodně ryb. :) Velikonoce jsou velmi odlišné, protože Španělsko neslaví příchod jara, ale smrt a vzkříšení Krista. Během tohoto svát-

que apostamos al mayor premio de la lotería...

En fin, normalmente cada año voy a visitar a mi familia para unos días, así que sigo las tradiciones checas y las españolas - e intento comer mucho pescado :) La Pascua es muy diferente, porque España no celebra la llegada de la primavera, sino la muerte y resurrección de Cristo. Durante esta fiesta la gente sale en procesión con estatuas de santos por las calles, parece todo muy serio y triste... Cuando yo era joven participaba con unos amigos en esta celebración: nos vestíamos una capucha (como la del Ku-Klux-Klan) y una capa, y paseábamos por las calles - era muy divertido (bylo to „hrozná sranda“) porque nadie puede saber quién eres y tú das miedo a la gente.

Post scriptum

El español como lengua extranjera es algo muy moderno, masivamente se enseña solo durante los últimos 30 años, lo que lo hace muy diferente de otros idiomas como el inglés, el francés y el alemán. A ver, todos tenemos que saber inglés, y para los checos el alemán es mucho más importante y práctico. El inglés es y será la lengua de los negocios, mientras que el español se aprende más para viajar, a España, y sobre todo a América Latina, que es inmensa y muy atractiva. Por eso el español se enseña de forma un poco diferente a las otras lenguas. Para los checos, la fonética española es realmente fácil, mucho más fácil que el inglés o el francés. Y el mundo aprende español: en Estados Unidos y Gran Bretaña es el idioma extranjero más estudiado, en Francia y Japón es el segundo idioma extranjero - los japoneses son, curiosamente, unos fanáticos de la cultura hispana. En breve, ¿qué puedo decir a los actuales y futuros estudiantes de español de Doctrina? Que el español es un pasaporte para el mundo.

ku chodí lidé v průvodu se sochami svatých po ulicích, vypadá to velmi vážně a smutně... Když jsem byl mladý, zúčastnil jsem se s několika přáteli této slavnosti: nosili jsme kapuci (jako Ku-Klux-Klan) a plášť a chodili jsme po ulicích - bylo to velmi legrační, protože nikdo nemůže vědět, kdo jste, a lidé se vás trochu bojí.

Post scriptum

Španělština jako cizí jazyk je velmi moderní obor, formálně a po velkém se vyučuje teprve posledních 30 let, čímž se výrazně liší od jiných jazyků, jako je angličtina, francouzština a němčina. Všichni musíme umět anglicky a pro Čechy je němčina mnohem důležitější a praktičtější. Angličtina je a bude obchodním jazykem, zatímco španělština se učí spíše pro cestování, do Španělska a zejména do Latinské Ameriky, která je obrovská a velmi atraktivní - možná je lákavá tím, že je tak jiná od české kultury. Proto se španělština učí trochu jinak než ostatní jazyky. Pro Čechy je španělská fonetika opravdu snadná, mnohem snadnější než angličtina nebo francouzština. A svět se učí španělsky: ve Spojených státech a Velké Británii je to nejstudovanější cizí jazyk, ve Francii a Japonsku je to druhý cizí jazyk - Japonci jsou kupodivu velkými fanoušky hispánské kultury. Co mohu ve zkratce vzkázat současným i budoucím studentům španělštiny na Doctrině? Španělština je pasem do světa.

Linda Steinerová, Lucie Čechtická

Bohužel se nám do Luštěnin nevešel celý rozhovor, jeho plné znění si můžete přečíst na: gdoctrina.cz/lush

Vánoce jsou dobou, kdy se chceme setkat s přáteli, odpočinout si a nabrat sílu během dnů volna. K tomu nám mohou skvěle posloužit muzea a galerie – bývá v nich klid, můžeme tam jít společně s přáteli a načerpat pohodovou atmosféru. Pro to jsme pro vás vybrali několik typů, kam se jít podívat za uměním v Liberci a jeho okolí.

Hned jako první musíme zmínit nově zrekonstruované Severočeské muzeum v Liberci. Za zhlédnutí zde určitě stojí výstava Liberec kontra Reichenberg, kde naleznete fotografie, obrazy a modely historického Liberce. Rekonstrukce muzea probíhala tři roky a její součástí bylo i doplnění soch lvů u vstupu. Tyto sochy byly původně zamýšleny, když se muzeum stavělo, ale až doteď tam nebyly. Vytvořil je sochař Jaroslav Róna, kterého možná budete znát jako autora soch Malý Mart'an na Ještědu a Sedící čert před libereckými lázněmi.

Ať už jste aktivní sportovci, nebo vás sport zajímá spíše z pohledu fanouška, navštivte muzeum v Turnově, kde najdete expozici o horolezectví. Uvidíte historické i současné horolezecké vybavení, dozvíte se něco o způsobech lezení, jeho historii v Českém ráji nebo zajímavosti o nejvyšších vrcholech světa. Pokud nejste muzejní typ, můžete se zastavit alespoň ve Frýdlantské ulici, kde je galerie Ahoj Nazdar Čau. Nachází se ve vitrínách kina Varšava, a tak si výstavu můžete prohlížet přímo z ulice. Tato galerie poskytuje možnost prezentovat svá díla mladým umělcům.

UMĚNÍ VE MĚSTĚ A OKOLÍ

V jabloneckém Muzeu skla a bižuterie je do 30. ledna výstava Duše skla. Nachází se v nové přístavbě, která svým tvarem připomíná skleněný krystal. Součástí expozice jsou díla českých sklářů, která jsou vytvářena různými sklářskými technikami. Výstava vznikla v rámci projektu Rok českého skla, na kterém spolupracuje jablonecké muzeum a České centrum v Paříži. Právě do Paříže se díla přesunou, až skončí výstava v Jablonci.

Tato socha je připomínkou tisíců východních Němců, kteří v roce 1989 emigrovali do Západního Německa a velké množství z nich volilo cestu přes Velvyslanectví SRN v Praze. Socha zobrazuje trabant na lidských nohách, protože hodně Němců přijelo do Prahy právě trabanty, které tam pak nechali. Výstava se vždy po dvou měsících mění. Až budete v centru Liberce, určitě se zastavte u radnice, kde stojí od října socha Davida Černého s názvem Quo vadis.

Čas Adventu a Vánoc

Advent

Se zimou přichází nejen dlouhé večery, ale také advent. Období čtyř neděl, během nichž se očekává velký křesťanský svátek – narození Ježíše Krista. Advent začíná v neděli, která je nejbližší svátku sv. Ondřeje, což je obvykle mezi 27. listopadem a 3. prosincem. První informace o slavení adventu pochází z druhé poloviny 4. století z území Galie (Francie) a Španělska. V té době se však slavil na různých místech v jinou dobu. Až ve 12. století byl církví sjednocen. Advent je však pro křesťany nejen radostným očekáváním Kristova narození, ale také dobou odříkání a pokání. V kostele je využívána fialová, kajičná barva. Jen třetí neděli adventu ji vystřídá růžová jako důkaz radosti z blížícího se Kristova narození.

Štědrý den

Po čtyřech týdnech čekání přichází konečně vytoužený den Ježíšova narození. Zároveň také končí advent a začínají Vánoce. Na tento den se lidé vždy pečlivě připravovali. Bylo třeba uklidit celé hospodářství, připravit záso-by na pečení a postavit betlémy.

JAK SE SLAVÍ ŠTĚDRÝ DEN V RŮZNÝCH KOUTECH SVĚTA?

Asi je vám jasné, že se Štědrý den ve všech zemích neslaví stejně, a proto jsme vybrali pár těch nejzajímavějších a nejoriginálnějších

způsobů slavení Štědrého dne.

DÁNSKO – V Dánsku se Štědrý den slaví, stejně jako u nás, 24. prosince. Lidé si zde zdobí domy vánočními postavičkami skřítků Nisserů, kteří jsou obvykle oděni do národních barev červené a bílé. Právě oni zde nadělují dárky. Podobně jako v ostatních skandinávských zemích, i tady chodí lidé o Štědrém dnu zapálit na hřbitov svíčku jako památku na své zesnulé blízké. V některých oblastech také panuje zvyk vítání „vánočního posla“, který zaklepe na dveře a každému dá vtipný dáreček charakterizující obdarovanou osobu.

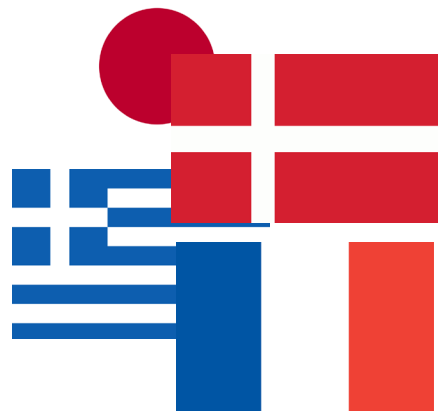
ŘECKO – V Řecku se Štědrý den slaví 31. prosince. Dříve se zde zdobily lodě místo vánočních stromků, které sem začaly pronikat až před několika desetiletími. Mezi vánoční tradice zde patří např. žehnání domů svěcenou vodou proti zlým skřítkům nebo dětské průvody. V Řecku také děti chodí 24. prosince koledovat s triangly a bubínky ke známým a sousedům. Dárky zde naděluje Mikuláš.

FRANCIE - Ve Francii se Štědrý den slaví 25. prosince. Dárky naděluje Père Noël, otec Vánoc. Chodí v bílém a dárky dává do bot a holínek, nebo je také nechává u stolu, či za kamny. V předvečer 25. prosince Francouzi navštěvují své rodiče, děti, sourozence a poté si nadělují dárky.

ZAJÍMAVOSTI

VÁNOČNÍ STROMEČEK DNES VS. DŘÍVE – Dnes známe vánoční stromeček spíše jako vánoční ozdobu, pod kterou si nadělujeme dárky, ale dříve měl vánoční stromeček mnohem větší význam. Za skutečného předchůdce stromečku lze považovat chvojku, která se dříve zdobila sladkostmi a zavěšovala se na vchodové dveře špičkou dolů, aby se mrtví nasýtily venku a netoužili zaujmout místo živých u slavnostní večeře. Nicméně stolovníci pro jistotu své židle raději neopouštěli.

VÁNOCE V JAPONSKU – Typické Vánoce se sice v Japonsku slaví, mnohem důležitější je tu však Nový rok. Také protože je v zemi málo křesťanů, nejsou Vánoce státním svátkem, jako je tomu u nás. I přesto, že se Vánoce v Japonsku takřka neslaví, jsou však jednou věcí zajímavé a odlišné. Od prosince 1974 začal KFC Japan propagovat jako svou vánoční kampaň „Kentucky na Vánoce“ a odhaduje se, že každý vánoční večer povečeří smažené kuře 3,6 milionů japonských rodin, čímž se z vánočních kuřat stala celonárodní tradice.

ERASMOVSKÝ deníček

Studenti vyššího gymnázia společně se studenty z Finska, Polska a Portugalska se v týdnu 4. - 8. října zúčastnili mobility mezinárodního vzdělávacího programu Erasmus+, jehož cílem je zjištění vlivu školního prostředí na studenty a navržení možných zlepšení tohoto prostředí. Jak probíhal tento náročný týden, si můžete přečíst v erasmovském deníčku.

Neděle

V neděli 3. října jsme nadšeně přivítali studenty z partnerských škol. Všichni polští studenti z Poznaně, finští studenti z Huttinenu i portugalské studenty z města Olhão přijeli v pozdních večerních hodinách do Liberce. Každý zahraniční student byl ubytovaný u jednoho z nás z českých studentů. Protože studenti přijeli opravdu pozdě, neměli jsme žádný společný program. Každá mezinárodní dvojice strávila večer různě, ale většinou jsme se seznamovali a dlouho do noci si povídali.

Pondělí

První společný den jsme zahájili ve škole uvítacím proslovem paní profesorky Erhartové a seznámením se zahraničními studenty i jejich profesory. Navzájem jsme si představili své školy pomocí videí, prezentací a 3D modelů jednotlivých škol. Po seznámení konečně odpadla nějaká ta nervozita a následoval čas pustit se do skupinové práce. V té jsme se zabývali porovnáním jednotlivých škol z hlediska jejich vybavenosti, tvaru a historie. Po obědě ve školní jídelně byli zahraniční studenti nejen plní jídla, ale také i dojemů z české školní kuchyně. S těmito dojmy jsme se společně přesunuli do centra Liberce, někteří studenti se do města dopravili autobusem, ale většina z nás zvolila pěší chůzi, při které zahraniční studenti mohli objevovat krásy dosud nepoznaného města Liberec. Sešli jsme se na náměstí

Dr. Edvarda Beneše před libereckou radnicí, ve které jsme od 15. hodiny měli připravený program. V obřadní síni nás přivítal náměstek primátora pan Mgr. Jiří Šolc, který nám pověděl něco málo o historii města a podpořil nás v práci na projektu. Místo toho, abychom věnovali pozornost proslovu, tak jsme nechtěně obdivovali velkolepý lustr nad svými hlavami. Pan náměstek nás obdaroval malým dárečkem v podobě reklamních předmětů s libereckým motivem. Po uvítacím ceremoniálu jsme navštívili radniční věž, ze které nás okouznil nádherný výhled na Liberec. Plní dojmů jsme se přesunuli zpět do školy, kde nás čekal zábavný program. Zahraniční studenti i profesori soutěžili ve hře o znalostech České republiky, a to nejen oni si lámali jazyk nad těmi nejtěžšími českými jazykolamy.

Zbytek večera jsme společně hráli vtipné aktivity a celý den jsme zakončili výborným rautem

Úterý

V úterý ráno jsme se nedočkavě sešli v 7:30 před školou. Autobus, který tam na nás měl již čekat, však parkoval na úplně druhé straně Liberce, protože si spletl Základní školu Doctrina s Gymnáziem Doctrina, takže se náš odjezd do Prahy o půl hodiny protáhl. Po příjezdu na Černý most jsme se pražským metrem dopravili do samotného centra Prahy, kde nás jako první čekala návštěva Klementina. Bezespory našim nejkrásnějším zážitkem bylo navštívení překrásné barokní knihovny z 18. století. Dalším krásným zážitkem z Klementina byl překrásný výhled na Prahu z astronomické věže. Po obědě jsme navštívili Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského, kde jsme ve dvojicích pracovali na pracovním listě o historii české výuky.

Po dokončení této skoro nekončící práce jsme se vydali prozkoumat Prahu. Abychom to ale neměli nudné, paní profesorky pro nás připravily velmi zábavnou aktivitu, tzv. selfie tour.

Naším úkolem bylo navštívit a vyfotit se s nejnámějšími pražskými místy jako například s Karlovým mostem, Pražským hradem, Lennonovou zdí nebo Valdštejnskou zahradou, kde jsme se dokonce museli vyfotit s pávem.

Po úspěšném ulovení páva jsme metrem dojeli zpátky do stanice Černý most, ze které nás autobus (tentokrát správně) dovezl před školu.

Středa

Středeční dopoledne jsme strávili na půdě liberecké univerzity. Nabíjený program jsme zahájili v biologické laboratoři, ve které jsme velmi kvalitními mikroskopy zkoumali řasy a bakterie. Dokonce si každý z nás mohl domů odnést v uzavřených Petriho miskách bakteriální prostředí, které nám teď doma krásně roste. V nanotechnologickém oddělení jsme se dozvěděli mnoho informací o výrobě a využití nanovláken, na které jsme si dokonce mohli i sáhnout. Největším zážitkem pro většinu z nás byla zkouška brýlí s rozšířenou realitou. Byl to velmi zvláštní sci-fi pocit, protože pouze pohledem jsme na dálku dokázali ovládat robota, který za nás stavěl kostičky do komínku. Poslední částí našeho programu bylo představení projektu o využití nanovláken v architektuře zdejším studentem umění. Odpolední volný program jsme si užili každý po svém. Finsko-portugalská skupina se kabínovou lanovkou vydala na vrchol hory Ještěd. Určitě nezapomenutelným zážitkem se studen-

tům stal výhled při západu slunce na Liberec. Polsko-portugalská skupina se rozhodla prozkoumat centrum Liberce, navštívila restauraci a příjemně strávila večer.

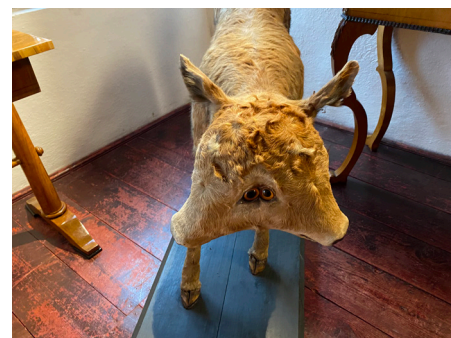
Čtvrtek

Dnešním hlavním cílem bylo navštívit expozice Staré školy ve městě Polná. Protože je ale Polná velmi vzdálená, plánovaně jsme zastavili i v Kutné Hoře. V tomto historickém městě jsme měli navštívit jednu z jeho dominant – chrám sv. Barbory. Bohužel, přesně v tento den, si filmaři naplánovali natáčení historického filmu v chrámu, a proto jsme ho nemohli navštívit. I přesto, že nás to velmi mrzelo, vidět na vlastní oči natáčení opravdového filmu byl také velmi zajímavý zážitek. Ulicemi města projížděli koně a historické kočáry, v nichž se vozili herci v kostýmech z 18. století.

V rámci naší oblíbené selfie tour jsme navštívili nejen kutnohorské památky, ale také jsme nahlédli do zázemí filmařů a na natáčení některých scén. Sladkou zastávkou jsme si udělali v cukrárně, kde jsme si pochutnali na pravých českých zákuscích. Největším favo-

ritem mezi zahraničními studenty se jednoznačně stal větrník, ale nezklamaly ani trubičky, indiánci nebo marcipánová brambora. Po selfie tour jsme se naobědvali v restauraci Ruthardka, kde jsme si na českém jídlu velice pochutnali. Po tomto výborném obědě nás čekala dlouhá cesta autobusem do města Polné, kde jsme navštívili muzeum Staré školy. V této expozici jsme si prohlédli repliku české školy z 18. století, kterou tvoří interiéry třídy, byt místního učitele, černá kuchyně a biologický kabinet, nad kterým jsme nejvíce žasli. V kabinetě se nacházely výukové předměty, především vycpaná zvířata, jako je aligátor, ptáci, ale také dvouhlavá kráva a šestinohý sysel.

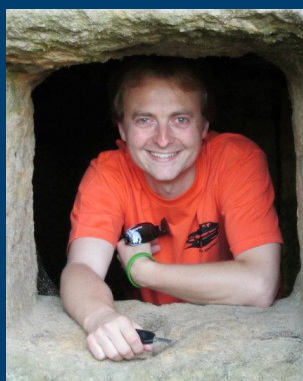
Pátek

Poslední společný den jsme strávili ve škole, kde jsme dodělávali práce na projektech a zaznamenávali naše zážitky z uplynulého týdne. Po dokončení této práce nás čekala už jen poslední aktivita, kterou bylo sdělení našich dojmů z celého týdne. U toho nás překvapil pan ředitel, který nám poblahopřál a předal certifikát. Následovalo poslední společné focení a smutné rozloučení. Celý náš nabíjený týden jsme si velmi užili, odnášíme si z něho nejen nezapomenutelné vzpomínky a zkušenosti, ale hlavně pevná mezinárodní přátelství.

Kdo je u nás „nový“?

Škatulata, batulata, hýbejte se aneb profesoři a profesorky, kdo zasedne ke katedře? V tomto článku se podíváme na nové „přírůstky“ do našeho pedagogického sboru. Představí se vám ve svých krátkých textech, které sami vypracovali a obohatili je o své oblíbené fotografie sebe samých. Tak si už jen zapněte pás a vydáme se na výlet do sborovny.

Marek Janosik-Bielski

Alma mater: UK (Filozofická fakulta)

Miluji přírodu, zvířata (hlavně psy, sám vlastním jednoho výletně naladěného francouzského buldočka) a techniku, rád fotím a věnuji se poezii; s nadšením podnikám motorkářské výpravy po krásách severních Čech. Všechno, co znám, rád předávám dalším lidem.

Michal Kadeřábek

Alma mater: UK (Fakulta přírodovědecká a matematicko-fyzikální)

Viděl jsem táhnout lososy proti proudu průzračně čisté řeky Yukon, cítil jsem vůni svěžího větru a řídkého vzduchu na vrcholu nepálské hory Imja Tse, slyšel jsem při závodě funění Standy Řezáče za svými zády, ochutnal jsem kuře kořeněné kopřivami a upečené v díře v zemi a jako první jsem držel v rukou nový život. Jaký to pak má všechno smysl?

Alžběta Sakařová

Alma mater: TUL (Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická)

Ve volných chvílích mě najdete v blízkosti památek, které mě do slova fascinují. Zajímám se o regionální historii a starou literaturu. Hudba mě provází celý život a na univerzitě jsem propadla výtvarnému umění. Málokdo ví, že mým nejoblíbenějším sportem je lední bruslení.

Marcela Hefferová
Alma mater: ČZU, UJEP, UK

Do 36 let jsem si myslela, že nejdůležitější na světě je moje práce a studium. O maminkách na mateřské jsem se naprosto vážně domnívala, že mají děti, aby se mohly „ulejvat“ doma :-). Krátce před 37. narozeninami mi život ukázal – co opravdu znamená být doma s dítětem, v mém případě s dětmi :-). Hodně tvrdá realita :-). Mými zálibami byla zvířata – hlavně psi a koně, studium, přátelé, španělština a hudba (drum n bass a techno :-)). Teď jsem v období, kdy veškerý svůj čas věnuji rodině, dětem a práci, ale to vůbec nevadí, všechno, co dělám, dělám moc ráda.

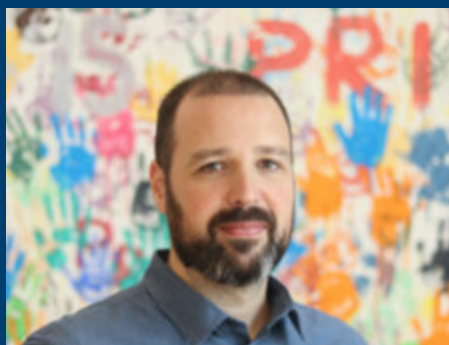
Petra Cociña Mocová
Alma mater: TUL (Pedagogická fakulta)

Jsem vdaná, mám 2 děti (3 a 6 let). Ráda trávím čas s rodinou – sportem, výlety. Ráda zdravě vařím. Ráda učím jazyky a také se ráda jazyky učím. Miluji cestování. Učím španělský jazyk.

Klára Švejdová

Alma mater: UK (obor biologie-chemie)

K mým zájmům patří rozhodně sport – kolo, brusle (in-line), lyže (sjezd) a také cestování nebo angličtina.

Dalibor Hanzal

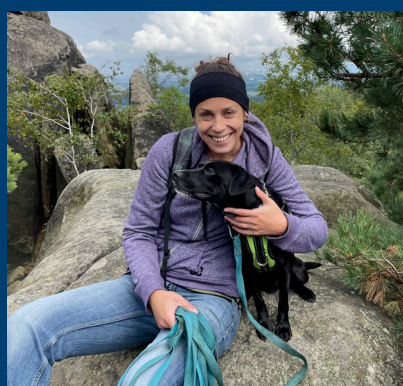
Alma mater: TUL (anglický jazyk a matematika)

Mám rád angličtinu a matematiku, rád čtu, poslouchám muziku (zejména rock, ale i jiné žánry a jejich kombinace) a velmi rád sportuji – hraji volejbal (v létě plážový volejbal) a miluji carvingové lyžování.

Zbyněk Plocar

Alma mater: TUL (Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická)

Mezi mé koníčky patří sledování pořadu Otázky Václava Moravce, kulinářských soutěží Masterchef a Kitchen Nightmares. Také mám rád absurdní drama, Cormaca McCarthyho, francouzské komedie s Louis de Funèsem, Pierrem Richardem nebo Jeanem Gabinem. Tu a tam si zahraji fotbal (dříve florbal), jezdím na kole a jsem fanouškem klubu AC Sparta Praha.

Tat'ána Marešová

Alma mater: Západočeská univerzita (Filologická fakulta)

Ráda cestuji a poznávám nové kraje a zvyky, poslouchám hudbu různých žánrů a sleduji filmy. energii čerpám z procházek po lesích v okolí Liberce, kam se několikrát týdně vydávám se svým čtyřnohým psím tyranem.

Alena Šáfrová

Alma mater: TUL a UJAK Praha

Vystudovala jsem sportovní gymnázium, věnovala jsem se vrcholově atletice – dlouhým běhům. Dále jsem vystudovala sportovní management na TU Liberec. Od roku 2000 působím ve školství, kromě vzdělávání žáků a studentů jsem vedla kroužek Malých debružárů a kroužek Věda nás baví. Mezi mé koníčky patří jízda na kole, turistika (Vysoké Tatry) a pobyt v přírodě.

Ondřej Šíp

Alma mater: Univerzita Hradec Králové (Pedagogická fakulta)

Ve volném čase se věnuji aktivně tenisu a stolnímu tenisu. Baví mě cykloturistika a pěší putování po horách českých, slovenských a rumunských. A které jsou mé oblíbené země, kam se rád vracím? Kdybych si měl vybrat tři nejoblíbenější, tak jsou to Finsko, Litva a Francie. A nesmím vynechat Rakousko, především kvůli sjezdovému lyžování a také dobrým lidem.

EDUCA WEEK

Ve dnech od 11. do 17. října ožil Liberec, v Home Credit Areně probíhal už 15. ročník EDUCA Week. Letos to bylo poprvé, kdy EDUCA Week probíhal nejen u nás v Liberci, ale po celém Libereckém kraji. V Home Credit Areně to ožilo na sedm dní, a to nejen samotným EDUCACI veletrhem, ale i konferencemi, přednáškami, workshopy a dalšími aktivitami.

Naši studenti tam ani tento rok nesměli chybět, proto i my, Gymnázium Doctrina, jsme na EDUCA Week měli svůj vlastní stánek s fyzikálními pokusy. Jedním z nich byl Dokážeš se schovat před termokamerou? Studenti z ostatních škol se tak dozvěděli, co je to termokamera a k čemu slouží. Také prozkou-

mali své tělo a jeho prokrvení. Studenti také zjistili, jakými předměty neprochází infračervené záření a jak by se před termokamerou mohli schovat. Další pokus byl se suchým ledem, při kterém naši studenti ukazovali, že při styku s vodou suchý led sublimuje a usazuje se v něm vodní pára. Předvedli tak názornou ukázkou toho, že když se suchý led nasype do vody s jarem, tak začne bublat a ze saponátu se bude tvořit pěna.

Se studenty byli na EDUCA Week i reprezentanti profesorského sboru, a to Nikola Kárníková a Martin Turčík, díky kterým má škola a studenti tak krásné fotky.

Naši talentovaní studenti nejen

prováděli pokusy, ale také celou akci moderovali. Na pódiu jsme mohli vidět studenty kvinty – Lindu Steinerovou, Lucii Čechtickou, Ondřeje Vlka, Magdalenu Tichou, Adélu Koskovou a Denisu Kupcovou. Linda Steinerová a Magdalena Tichá jezdí i na jiné veletrhy škol z Libereckého kraje.

S Educou jsou spojeni i další naši studenti, například Jáchym Okleštěk a Anna Lehmannová, kteří moderovali večerní on-line zpravodajství v rámci EDUCA News. Andrea Večeřová natáčela reportáže pro EDUCA Online v Zoologické zahradě Liberec nebo ve firmě Denso.

Adéla Hájková

Geniální cikády aneb k čemu slouží prvočísla

Nedávno jsem v souvislosti s matematikou objevila, že cikády jsou nesmírně chytrý hmyz. Přesto, že o něčem, jako je teorie čísel, nemají ani ponětí, jejich životní cyklus se naprosto přesně řídí prvočíslly. Možná vás zarazilo, že hmyz má něco společného s matematikou, ale ano, je to tak. Cikády jsou nejdéle žijícím druhem hmyzu. Druh *Magicicada septendecim* žije až 17 let. Nejedná se ale o obvyklou formu „žítí“. Prvních 17 let svého života žije pod zemí jako kukla. Teprve potom vyleze a během pár týdnů dospěje, rozmnoží se a umře. Cyklus jiného druhu cikád (*Magicicada tredecim*) trvá 13 let, i doba života ostatních druhů cikád má prvočíselnou hodnotu. K čemu je jim to dobré?

Jako každý jiný živočišný druh chce cikáda hlavně přežít. V přírodě se ale určitě vyskytují někteří predátoři, kteří budou cikádám tento záměr kazit. Jak dlouhý bude životní cyklus parazitů? Dejme tomu, že náš parazit se vyklube na zem jednou za tři roky. S cikádami druhu *Magicicada septendecim* se v tom případě ale potká jen jednou za 51 (17×3) let. A mezitím nebude mít co jíst, a tím pádem umře.

Hlavním záměrem parazita je stejně jako u cikády přežít. Rozhodne se tedy, že upraví svůj životní cyklus tak, aby potkával cikády častěji. V tomhle existují jen dvě délky cyklu, číslo 17 má totiž jen dva dělitele. Jsou to 1 a 17. Když si zvolí cyklus dlouhý jeden rok, bude muset přežít 16 let bez cikád, což je opravdu nepravděpodobné. V tomhle případě tedy buďto vymře, nebo se jeho počet značně sníží.

Zbývá tedy jediná možnost přizpůsobit cyklus parazita tak, aby trval 17 let. V tom případě by ale parazit během vývoje musel projít cyklem, který by trval 16 let. To by znamenalo, že by cikády nepotkal celých 272 (16×17) let! I tady je tedy nejpravděpodobnější možnost, že parazit vymře.

V čem tedy spočívá geniálnost cikád? Délkou svého životního cyklu v podstatě znemožnily, aby je ohrožoval jakýkoliv parazit. To ale samozřejmě platí pouze pro uzavřený systém. Neděje se, že by v Chorvatsku cikády cvrkaly jednou za 17 let. Na jednom místě žije několik skupin cikád, kterým několikaletý cyklus začíná jindy, proto se vždy najde skupina cikád, která se právě nachází ve své nadzemní části života. Parazit tedy neumře hlady, vždy bude mít co jíst. Přesto mě tato skutečnost ze života cikád zaujala, kdo by si pomyslel, že zrovna cikády budou mít s matematikou něco společného.

Adéla Kosková

The Secret Diary of ...

Inspired by Sue Townsend's "The Secret Diary of Adrian Mole, Aged 13¾" the English literature students tried to write their own diary entries. One of them even put down the events of her two days in verse. Based on the class vote, these are the most successful pieces.

Friday 15th October

What a boring, exhausting day at school it was. As usual. After school I headed to have a tour de bathrooms. I went to every furniture shopping mall in Liberec. And I didn't pick anything for my new apartment. Why? First of all, nothing special. But oh my god, the prices? I knew it was bad but this made me feel even poorer than before. I returned home disappointed but excited for the next day.

The next day: Saturday 16th October

Oh crap, I thought to myself when I woke up. I'm supposed to pick up my boyfriend at 9 am and it's already 8:30. Ended up picking him at 10:15, never mind. We are on our way to have some fun in our new apartment. Now that I've written it I've realised how wrong that sounds. Actually we are bringing some tools with us too! We want to work on the bathroom there. Oh crap, I thought to myself again. There are four layers of old tiles. We finished our work exhausted but satisfied that we are a step closer to living there.

Anna Horová, Year IV

16th October

10:30 AM

Fudge!

And I really had a high opinion of Mr Blecha till now... But had he lost his mind? I'm not sure if he knows what I think about doing homework, especially if it includes any sort of writing. To make things worse, my sister is spending the whole weekend at the airport with the "cool" guys so I can't outsource this tedious task to her as I would normally do.

5:45 PM

It's almost evening so I decided to man up and write a sentence or two into my so-called diary. It's Saturday, so I'm trying to keep my school bag hidden behind my desk and pretend like I don't have a s... load of homework to do for the next week. Unfortunately, there's one question I couldn't get out of my mind today - "What was King Henry's sexual life like?" I feel like I'm gonna have to do more research tomorrow, so I can make up for my grade in the British history exam.

But enough writing for today. I'm gonna loosen up a bit and (with the thoughts about King Henry VIII) enjoy the evening with various physical activities.

17th October

10:00 AM

What a womanizer... don't tell me that a man who starts his own church, just so he can sleep with another woman, lives in celibacy. And from the research that I've done today, he was quite eager to have a male heir. So I still insist on my answer that he was getting laid quite often...

2:45 PM

It's almost midafternoon. I wanted to open up Google Classroom to check the details of Mr Blecha's devilish assignment but instead, I clicked on Maturita topics...

Shoot...

No really, I'm glad I can use the topics in everyday life - I can't wait to discuss the importance of ecology with my foreign friends or lecture them about education in Britain and the USA when we go out for a beer. And who the heck is John Steinbeck?!

Side note: I'm positive that the topics are Mr Blecha's work...:)

6:30 PM

Time flies so quickly. It's early evening and I've just realized that I'm having three exams tomorrow... what a way to start another week!

Filip Melka, Class Septima

5:15

I got up and felt like dying,
I got out of bed and tripped over my cat.
My head wasn't working yet so I fell down,
Oh God it's only morning and I already felt like a clown.
I softly washed my face with soap,
But it still looked as if I had some coke.

8:00

I've got dressed, I'm heading to school,
Oh no I forgot breakfast, I can't go back
I need to be there for the test.

9:00

Class starts and I have biology
Is it HIV, AIDS or cancer?
If someone asked me I'd never know the answer.

12 o'clock and I'm having lunch,
Oh I forgot that too, I would give myself a punch.

5 o'clock and I'm finally going home,
But I have a lot of homework
How long will it take me? That's unknown.

The next day I woke up again at 5:15.
I fell asleep on my desk,
What does it mean?
That I know nothing for the test?

No, no, that's not possible,
Normally I'm responsible.

9:00

I'm in school,
In one hour I'm taking the test,
Why do I feel so stressed?
It's gonna be okay,
I should put my stress away.

I did the test; actually it wasn't bad at all,
Maybe I did study after all.

Five o'clock, it's the end of the day,
And for everyone I just want to say,
Don't underestimate yourself,
Just put your fears on one shelf.
They will stay there until you take them out,
From time to time you can do it,
Just put them in your head and not into your heart.

Denisa Kupcová, Year IV

Ve dnech 13. -17. září se uskutečnil zájezd do Bílého Potoka, kterého se účastnili žáci nižšího gymnázia. Účelem bylo všechny studenty mezi sebou lépe seznámit a rovněž mezi sebe přijmout nové primány, a to formou odpoledních bloků, her a dalších aktivit.

Adéla Podholová

Projekty

Na začátku tohoto školního roku psali studenti sexty, septimy, druhého a třetího ročníku projekty. Z každého předmětu byla vypsána většinou 2 až 3 témata, která si studenti rozebrali a zpracovávali. Na napsání práce měli tři týdny a měsíc po odevzdání proběhly obhajoby.

Kulturně-historický kurz Praha

Studenti ročníku kvinta byli na začátku září na exkurzi v Praze, na kterou určitě s úsměvem vzpomínají až do dnes, a to díky profesorkám Stanislavě Rygálové, Jaroslavě Šiftové a Alžbětě Sakařové, které kvintu celou exkurzí provedly.

Adéla Hájková

Neváhej zkusit DofE

Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (The Duke of Edinburgh's International Award, zkráceně DofE) byla založena v roce 1956 princem Philipem, manželem královny Alžběty II. Cílem programu je rozvíjení schopností a dovedností mladých lidí ve věku 14 až 24 let, podporování jejich osobního rozvoje, samostatnosti a motivace k překonávání cílů.

Každý student zapojený v programu DofE si vybere tři činnosti: pohyb, dovednost a dobrovolnictví. Podle délky zapojení do programu si zvolí úroveň, které chce dosáhnout. Bronzová úroveň trvá šest měsíců, stříbrná úroveň trvá dvanáct měsíců a zlatá úroveň trvá osmnáct měsíců. Ve vybraných činnostech si student nastaví konkrétní cíl, kterého dosáhne vlastní aktivitou. Zvoleným činnostem se musí pravidelně věnovat minimálně jednu hodinu týdně po dobu zvolené úrovně. V rámci dosažení úrovně a plnění zvolených činností student také absolvuje vícedenní týmovou expedici v přírodě s jinými účastníky zapojenými v programu. Účastníci programu po absolvování expedice a dosažení zvolené úrovně obdrží při závěrečné ceremonii prestižní, mezinárodně uznávaný certifikát a odznak.

V případě zájmu o zapojení se do programu DofE se obračtejte na koordinátora pana profesora Turčíka.

Anna Šáfrová, Sára Vohlídalová

Vitejte

